

Australian Government

Informacje na temat szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19

Najnowsza aktualizacja: 30 lipca 2021 r.

Informacje na temat szczepionki

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 może uchronić przed zachorowaniem na COVID-19. Szczepionka ta nie zawiera żywych wirusów SARS-CoV-2 i nie może wywołać u Ciebie COVID-19. Zawiera ona kod genetyczny odnoszący się do istotnej części wirusa SARS-CoV-2 - białka nazwanego białkiem szczytowym (spike protein). Kod ten został wstawiony do materiału genetycznego nieszkodliwego wirusa przeziębienia (adenowirusa), który wprowadza go do Twojego organizmu. Następnie organizm wytwarza kopie białka szczytowego, a układ odpornościowy uczy się rozpoznawać i zwalczać wirusa SARS-CoV-2. Adenowirus został zmodyfikowany i nie może się sam namnażać w ludzkich komórkach. Innymi słowy, nie może rozsiać się po komórkach ciała i spowodować infekcję.

Szczepienia są dobrowolne i bezpłatne. Przed otrzymaniem szczepionki możesz omówić swoje pytania i wątpliwości na temat szczepionek przeciw COVID-19 ze swoim lekarzem ogólnym lub z usługodawcą szczepień.

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 może być stosowana u osób w wieku lat 18 i starszych. Jest ona bezpieczna i skuteczna. Bardzo rzadki skutek uboczny zgłaszany po zaszczepieniu się szczepionką AstraZeneca to zespół zakrzepicy z trombocytopenią (thrombosis with thrombocytopenia syndrome, TTS), w którym pojawiają się skrzepy krwi przy jednoczesnej małopłytkowości. Korzyści szczepienia w znacznym stopniu przewyższają jego ryzyko. TTS rozwija się częściej u młodszych wiekiem osób dorosłych. Tak więc aby zredukować to ryzyko, szczepionka Comirnaty (Pfizer) jest preferowaną szczepionką przeciw COVID-19 w grupie wiekowej poniżej 60 roku życia, oraz dla osób, które w przeszłości cierpiały na zakrzepicę zatok żylnych mózgowia (typ skrzepu w mózgu), małopłytkowość poheparynową (rzadką reakcję na leczenie heparyną), samoistną zakrzepicę żył trzewnych (skrzepy krwi w żyłach brzusznych) lub na zespół antyfosfolipidowy z zakrzepicą.

Korzyści szczepienia

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 chroni przed zachorowaniem na COVID-19. W szczególności zapobiega ona ciężkim postaciom choroby, hospitalizacji i zgonom. Wyniki wskazują, że była ona wysoce skuteczna w badaniach klinicznych (przed jej dopuszczeniem na rynek), a także wykazuje skuteczność wśród osób zaszczepionych w programie szczepień w Anglii i Szkocji.

COVID-19 to bardzo ciężka choroba, będąca poważnym zagrożeniem dla ludzi w każdym wieku. Spowodowała ona miliony zgonów i setki milionów zachorowań na całym świecie. Zaszczepienie się przynosi korzyść indywidualną oraz ma dobroczynny wpływ na lokalną społeczność, bo redukuje rozprzestrzenianie się wirusa COVID-19.

Kto może otrzymać tę szczepionkę

Szczepionkę AstraZeneca przeciw COVID-19 mogą otrzymać osoby w wieku lat 18 i starsze. Szczepionka Comirnaty (Pfizer) jest preferowaną szczepionką przeciw COVID-19 w grupie wiekowej poniżej 60 roku życia. Jednakże szczepionka AstraZeneca może być stosowana w grupie wiekowej poniżej 60 roku życia, jeśli szczepionka Pfizera nie jest dostępna, a dana osoba dokonała świadomego wyboru, opartego na zrozumieniu korzyści i ryzyka. Na obszarach ognisk infekcji osoby dorosłe poniżej 60 roku życia powinny poważnie rozważyć przyjęcie szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19, jeśli szczepionka Comirnaty (Pfizer) nie jest dostępna.

Ryzyko związane ze szczepieniem

Podobnie, jak w przypadku każdej innej szczepionki, po otrzymaniu szczepionki przeciw COVID-19 możesz doświadczyć pewnych przejściowych skutków ubocznych. Do typowych skutków ubocznych szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19 należą: ból lub nadwrażliwość w miejscu zastrzyku, uczucie zmęczenia, bóle głowy, bóle mięśniowe oraz gorączka i dreszcze. Zwykle skutki uboczne są nieznaczne i przejściowe, ustępując w ciągu 1-2 dni. Podobnie jak w przypadku każdej innej szczepionki czy leku, mogą się pojawić rzadkie lub nieznanne skutki uboczne.

Zespół zakrzepicy z trombocytopenią (TTS)

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 wydaje się być powiązana z bardzo rzadkim skutkiem ubocznym zwanym zespołem zakrzepicy z trombocytopenią (thrombosis with thrombocytopenia syndrome, TTS).

Czym jest TTS?

TTS to skrzepy krwi (zakrzepica) przy niskim mianie płytek krwi (trombocytopenia, czyli małopłytkowość). Zespół objawia się po około 4 do 42 dniach po szczepieniu. Skrzepy krwi mogą wytworzyć się w różnych miejscach ciała, w tym w mózgu (co nazywane jest zakrzepicą zatok żylnych mózgowia - ang. cerebral venous sinus thrombosis, CVST) i w jamie brzusznej (co nazywane jest samoistną zakrzepicą żył trzewnych - ang. idiopathic splanchnic thrombosis).

TTS pojawia się rzadko, ale może spowodować bardzo ciężki stan i prowadzić do długotrwałego inwalidztwa lub zgonu.

Mechanizm rozwoju TTS nie jest w pełni poznany, ale przypomina on małopłytkowość poheparynową (heparin-induced thrombocytopenia, HIT), rzadką reakcję na leczenie heparyną.

Czy pewne grupy są bardziej narażone na TTS?

Częstotliwość pojawiania się TTS w Australii i za granicą jest wyższa u młodszych wiekiem osób dorosłych i wydaje się być wyższa u kobiet. Jednakże zgłoszono też przypadki TTS u mężczyzn i osób starszych wiekiem. Nie ma jeszcze pewności czy kobiety znajdują się w grupie podwyższonego ryzyka.

Na podstawie dotychczasowych danych nie zidentyfikowano żadnych chorób pierwotnych sprzyjających rozwojowi TTS lub pogarszaniu się jej stanu.

Czy szczepionka AstraZeneca jest bezpieczna dla osób, które w przeszłości doświadczyły zakrzepów krwi?

Szczepionka Comirnaty (Pfizer) jest zalecana osobom, które cierpiały na jedną z rzadkich chorób, w których pojawiają się skrzepy krwi: zakrzepicę zatok żylnych mózgowia, małopłytkowość poheparynową, samoistną zakrzepicę żył trzewnych lub zespół antyfosfolipidowy z zakrzepicą.

Jeśli w przeszłości doświadczyłeś innych typów zakrzepów krwi, np. zakrzepicę żył głębokich (deep vein thrombosis, DVT) lub zatorowość płucną (pulmonary embolism, PE) lub dotyczą Ciebie czynniki ryzyka dla zakrzepów krwi, możesz spokojnie przyjąć szczepionkę AstraZeneca. Nie ma dowodów na to, że zakrzepy innego typu podwyższają ryzyko pojawienia się lub pogorszenia się TTS.

Osoby cierpiące na następujące schorzenia *mogą przyjmować* szczepionkę AstraZeneca przeciw COVID-19:

- Zakrzepy krwi w typowych miejscach w przeszłości
- Podwyższona tendencja do zakrzepów, która nie ma podłoża immunologicznego
- Zakrzepy krwi w rodzinie
- W wywiadzie choroba niedokrwienna serca lub udar mózgu
- Trombocytopenia (niskie miano płytek krwi), aktualna lub w przeszłości
- Osoby poddawane leczeniu przeciwzakrzepowemu

W krajach, w których szeroko stosuje się szczepionkę AstraZeneca, ogólna liczba przypadków zakrzepów krwi nie uległa podwyższeniu. Zakrzepy krwi pojawiają się często w populacji ludzkiej. Nie wszystkie zakrzepy pojawiające się po podaniu szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19 są spowodowane szczepionką. Jeśli po szczepieniu pojawi się u Ciebie zakrzep krwi, lekarz może wykonać badanie krwi, aby określić jego przyczynę.

Co robić, jeśli już otrzymałem pierwszą dawkę szczepionki AstraZeneca?

Osoby w każdym wieku i do których nie stosują się przeciwwskazania, które już otrzymały pierwszą dawkę szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19 bez żadnych poważniejszych skutków ubocznych, powinny przyjąć drugą dawkę tej samej szczepionki. Dane z Wielkiej Brytanii wskazują, że ryzyko pojawienia się TTS po drugiej dawce znacznie się zmniejsza. Po podaniu 22,8 milionów zastrzyków drugiej dawki szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19 odnotowano jedynie 44 przypadków. Oznacza to, że szacunkowa częstotliwość wynosi 1,9 przypadków na milion drugich dawek (w porównaniu z częstotliwością 14,8 przypadków na milion pierwszych dawek w Wielkiej Brytanii).

Kto nie powinien otrzymać tej szczepionki

Nie powinieneś otrzymać tej szczepionki w przypadku:

- wystąpienia reakcji anafilaktycznej (typ ciężkiej reakcji uczuleniowej) na poprzednią dawkę tej samej szczepionki
- wystąpienia reakcji anafilaktycznej po narażeniu na jakikolwiek składnik szczepionki, w tym na polisorbat 80
- uprzedniego zachorowania na zespół przesiąkania włóściczek
- wystąpienia TTS po poprzedniej dawce szczepionki
- pojawienia się jakichkolwiek innych poważnych skutków ubocznych przypisanych poprzedniej dawce szczepionki

Co należy rozważyć przed zaszczepieniem się

Środki ostrożności

Osoby z pewnymi stanami chorobowymi mogą wymagać dodatkowych środków ostrożności, w tym pozostania pod obserwacją przez 30 minut po szczepieniu lub skonsultowania się z lekarzem alergologiem. Poinformuj usługodawcę szczepień, jeśli doświadczyłeś:

- **reakcji alergicznej na poprzednią dawkę** szczepionki przeciw COVID-19 lub na jeden z jej składników
- **anafilaksji na inne szczepienia lub leki**. Usługodawca szczepień sprawdzi wówczas, czy nie ma tych składników w szczepionce, którą masz otrzymać
- potwierdzonej mastocytozy z nawracającą anafilaksją, co wymagało leczenia

Jeśli **cierpisz na skazę krwotoczną** lub **przyjmujesz leki rozrzedzające krew**

(przeciwzakrzepowe), poinformuj o tym usługodawcę szczepień. Usługodawca rozważy wówczas, czy podanie ci szczepionki domięśniowej będzie bezpieczne i pomoże ci w podjęciu decyzji, kiedy ten zastrzyk przyjąć.

Osoby o osłabionym układzie immunologicznym (o obniżonej odporności)

Osoby o obniżonej odporności to m.in. osoby ze schorzeniami upośledzającymi układ odpornościowy lub leczone środkami osłabiającymi odpowiedź immunologiczną. Osoby o osłabionej odporności, w tym ludzie zakażeni wirusem HIV, znajdują się w grupie podwyższonego ryzyka zachorowania na ciężką postać COVID-19, a także podwyższonego ryzyka zgonu.

Rząd federalny Australii zdecydowanie zaleca, aby osoby o osłabionym układzie immunologicznym szczepiły się przeciw COVID-19. Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 nie zachowuje się jak szczepionka żywa. Nośnikowy adenowirus został zmodyfikowany i nie może się sam namnażać i rozsiewać w ludzkich komórkach, a więc nie może wywołać infekcji. Jest ona bezpieczna dla osób o osłabionej odporności.

Badania kliniczne szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19 nie objęły osób o upośledzonej odporności, ale wiele osób z tego typu schorzeniami zostało już na świecie zaszczepionych. Wyniki badania klinicznego szczepionki AstraZeneca podawanej chorym ze stabilną formą HIV spodziewane są w niedługim czasie. Nie wiemy, czy szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 jest skuteczna w tym samym stopniu u osób o obniżonej odporności w porównaniu z resztą populacji. Możliwe jest, że jest ona mniej skuteczna, a więc ważne jest, aby po szczepieniu przestrzegać w dalszym ciągu innych środków zapobiegawczych, np. dystansu fizycznego.

Dalsze informacje na temat stosowania szczepionek u osób z upośledzonym układem odpornościowym można znaleźć w broszurze: [COVID-19 vaccination decision guide for people with immunocompromised](#).

Kobiety ciężarne i karmiące piersią

Szczepionka Comirnaty (Pfizer) jest preferowaną szczepionką przeciw COVID-19 dla grupy wiekowej poniżej 60 roku życia, w tym dla kobiet ciężarnych lub karmiących piersią. Nie musisz po szczepieniu przerywać karmienia piersią. Kobiety ciężarne, które otrzymały pierwszą dawkę szczepionki AstraZeneca przeciw COVID-19, jako drugą dawkę mogą otrzymać zarówno szczepionkę Comirnaty jak i AstraZeneca, jakkolwiek Comirnaty jest dla nich szczepionką z wyboru.

Dalsze informacje na temat stosowania szczepionek w okresie ciąży i karmienia piersią można znaleźć w broszurze: [COVID-19 vaccination decision guide for women who are pregnant, breastfeeding or planning pregnancy](#).

Osoby z przebyłym zakażeniem COVID-19 w wywiadzie

Jeśli w przeszłości chorowałeś na COVID-19, poinformuj o tym usługodawcę szczepień. Być może doradzi ci on przełożenie terminu szczepienia przeciw COVID-19 na sześć miesięcy po wyzdrowieniu. Jeśli wciąż chorujesz na COVID-19, omów termin szczepienia ze swoim lekarzem.

Oba typy szczepionek przeciw COVID-19 mogą być podawane osobom, które poprzednio chorowały na COVID-19.

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 u dzieci

Szczepionka AstraZeneca przeciw COVID-19 posiada jedynie tymczasową zgodę na stosowanie u osób w wieku lat 18 i starszych; nie można jej podawać dzieciom. Ryzyko zachorowania na COVID-19, w szczególności w ciężkiej postaci, jest u dzieci niższe, niż u młodzieży i osób dorosłych.

Bezpieczeństwo szczepionek i zgłaszanie zdarzeń niepożądanych

W Australii wszystkie szczepionki poddawane są ocenie Urzędu Administracji Towarami Leczniczymi (Therapeutic Goods Administration, TGA). Dzięki temu, jeśli szczepionka uzyska zezwolenie na wprowadzenie do obrotu, musi ona być bezpieczna, skuteczna i produkowana według standardów wysokiej jakości. Opis procesu wydawania zezwoleń na wprowadzenie na rynek szczepionek przeciw COVID-19 jest dostępny w witrynie [TGA](#).

Bezpieczeństwo szczepionek przeciw COVID-19 będzie nieustannie monitorowane w całym okresie prowadzenia programu szczepień. Podejrzane skutki uboczne można zgłaszać do usługodawcy szczepień lub do swojego lekarza. Sporządzą oni w twoim imieniu oficjalny raport do wydziału zdrowia twojego stanu lub terytorium lub bezpośrednio do Urzędu Administracji Towarami Leczniczymi (TGA).

Jeśli wolisz zgłosić skutki uboczne osobiście, prosimy o odwiedzenie strony [TGA](#) po informacje, w jaki sposób zgłaszać podejrzane skutki uboczne powiązane ze szczepionkami przeciw COVID-19.